Mánudaginn 9. apríl 1934.

Nr. 149/1933. **Borgarstjóri Reykjavíkur f. h. bæjarsjóðs** (Guðm. Ólafsson)

gegn

Magnúsi Jónssyni (Enginn).

Útsvar.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 19. jan. 1933: Stefndur, Magnús Jónsson, greiði stefnandanum, borgarstjóra Reykjavíkur, f. h. bæjarins, kr. 1200,00 ásamt ½% dráttarvöxtum, á mánuði af kr 600,00 frá 1. maí 1927 til 1. sept. s. á., og af allri upphæðinni frá þeim degi til 1. jan. 1932, en 1% dráttarvöxtum á mánuði frá þeim degi til greiðsludags og kr. 75,00 í málskostnað innan fimmtán daga frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.

Dómur hæstaréttar.

Þegar mál þetta, sem áfrýjað er til staðfestingar með stefnu, útgefinni 22. dezbr. f. á., var þingfest hinn 28. febr. þ. á., var mætt í því af hálfu stefnda, er lagði fram áfrýjunarstefnu til ómerkingar eða breytingar á hinum áfrýjaða dómi. Var málum þessum þá frestað, fyrst til 14. marz þ. á. og síðar til 21. s. m., en þegar málið var þá tekið fyrir mætti enginn af stefnda hálfu. Áfrýjunarstefnan féll því niður, en staðfestingarmálið var flutt skriflega og er dæmt samkvæmt N. L. 1—4—32— og 2. gr. tilsk. 3. júní 1796.

Á meðferð málsins í undirréttinum eða áfrýjun þess eru engir þeir gallar, er útiloki það, að krafa áfrýjanda verði tekin til greina, og ber samkvæmt þessu að staðfesta hinn áfrýjaða dóm.

Með því að stefndi hefir tekið út áfrýjunarstefnu í máli þessu fyrst 13. marz 1933 og síðar 16. dezbr. s. á., er hinu fyrra máli hafði verið vísað frá

hæstarétti með dómi réttarins 1. nóv. f. á., og hafði með þessu veitt áfrýjanda ástæðu til að áfrýja til staðfestingar, þykir rétt að dæma stefnda til að greiða áfrýjanda 200 kr. í málskostnað fyrir hæstarétti.

Því dæmist rétt vera:

Hinum áfrýjaða bæjarþingsdómi skal óraskað.

Stefndi, Magnús Jónsson, próf. juris, greiði áfrýjanda, borgarstjóra Reykjavíkur, f. h. bæjarsjóðs, 200 kr. í málskostnað fyrir hæstarétti.

Dóminum ber að fullnægja að viðlagðri aðför að lögum.

Forsendur hins áfrýjaða dóms hljóða svo:

Mál þetta er eftir árangurslausa sáttaumleitun höfðað fyrir bæjarþinginu með stefnu útgefinni 8. marz s. l. af borgarstjóranum í Reykjavík, f. h. bæjarins gegn Magnúsi Jónssyni, prófessor juris, til greiðslu útsvars fyrir árið 1927 að upphæð kr. 1200,00 ásamt ½% dráttarvöxtum á mánuði af helming þess, kr. 600,00, frá 1. maí 1927 til 1. sept. s. á., og af allri upphæðinni frá þeim degi til 1. jan. 1932 en 1% dráttarvöxtum á mánuði frá þeim degi til greiðsludags og málskostnaðar að skaðlausu.

Stefndur hefir mótmælt kröfum stefnanda og krafizt þess aðallega að málinu verði vísað frá dómi. Til vara hefir hann krafizt sýknu, og málskostnaðar hefir hann krafizt hvernig sem málið fer.

Frávísunarkröfuna byggir stefndur í fyrsta lagi á því, að lögheimili hans og varnarþing séu austur í Árnesþingi, en ekki hér í bænum og sé því algerlega óheimilt að reka mál út af hinni umstefndu kröfu hér.

Stefnandi hefir hinsvegar haldið því fram, að dvöl stefnds hér í bænum sé þann veg háttað, að hann verði að teljast heimilisfastur hér og sé því mál þetta réttilega höfðað fyrir bæjarþinginu.

Það er vitanlegt, enda in confesso í málinu, að stefndur hefir fasta atvinnu hér sem prófessor í lögum við háskóla Íslands, og verður vegna þessarar atvinnu sinnar að dvelja hér í bænum að minnsta kosti ca. 9 mánuði ársins. Þá kemur það og fram, að stefndur mun hafa leigða hér íbúð allan ársins hring og nokkur hluti fjölskyldu hans dvelst hér allmikinn hluta árs. Þykir því verða að fallast á það hjá stefnanda, að stefndur megi teljast búsettur hér, þannig, að heimilt sé að stefna honum til að svara til sakar hér fyrir bæjarþinginu og verður því greind frávísunarástæða stefnds ekki tekin til greina.

Í öðru lagi hefir stefndur krafizt frávísunar málsins á þeim grundvelli, að sáttakæran sé ólöglega birt óviðkomandi konu. En þar sem stefnan er birt í húsi því, sem stefndur býr í hér í bænum fyrir konu, sem á heima í þessu sama húsi og ekki er upplýst að aðrir þeir, sem fyrst skal birta stefnu, eftir 9. gr. laga um stefnubirtingar nr. 63 frá 14. nóv. 1917 hafi verið viðstaddir, er stefnubirtingin fór fram, verður ekki séð, að henni hafi í nokkru verið ábótavant, enda sótti stefndur sáttafund og hefir því þessi frávísunarástæða stefnds ekki við rök að styðjast, sbr. og 10. gr. áðurgreindra laga.

Þá hefir stefndur enn byggt frávísunarkröfuna á því að komizt hafi á utanréttarsætt milli sín og stefnanda um að mál þetta skyldi hafið og útsvarskrafan falla niður gegn ákveðnum skilyrðum, sem hann telur sig hafa fullnægt að öllu leyti. Til vara hefir stefndur notað þetta sem sýknuástæðu. En gegn mótmælum stefnanda hefir stefndur ekki sannað, að samningar hafi tekizt um að hefja mál þetta eða að utanréttarsætt hafi komizt á um hina umstefndu skuld og verður því þessi varnarástæða stefnds heldur ekki tekin til greina.

Enn hefir stefndur krafizt sýknu af þeim ástæðum, að útsvar það, sem stefnt er til greiðslu á, hafi verið ranglega lagt á hann hér, þar sem hann hafi ekki átt lögheimili í bænum, er útsvarið var á lagt, og því ekki verið hér útsvarsskyldur. En þó svo yrði litið á, að hann hefði verið heimilisfastur hér, er útsvarið var á lagt, þá eigi hann að losna við að greiða það hér, sbr. d. lið 8. gr. útsvarslaganna nr. 46 frá 15. júní 1926, sökum þess, að hann hafi greitt útsvar í heimilissveit sinni í Árnessýslu fyrir árið

1927 og gert kröfu um það að vera felldar af skrá hér, en ekki komi til mála að hann sé útsvarsskyldur á tveim stöðum.

Stefnandi hefir nú haldið því fram, að dvöl stefnds og fjölskyldu hans hér í bænum, svo og atvinnu hans hér hafi verið eins háttað á þeim tíma, sem hið umstefnda útsvar var álagt og nú, en frá þeim atriðum er greint hér að framan, og hefir stefndur ekki mótmælt þessari staðhæfingu sérstaklega. Við þetta bætist, að upplýst er í málinu, að stefndur er ásamt fjölskyldu sinni talinn til heimilis í Hafnarstræti 8, hér í bænum á manntali 1926 og 1927 án nokkurra athugasemda. Verður því ekki annað séð en umrætt úttsvar hafi réttilega verið lagt á stefnanda hér, sbr. 8. gr. 1. málsgr. útsvarslaganna. Þá hefir stefndur ekki gegn mótmælum stefnanda lagt fram nokkur gögn fyrir því, að honum hafi verið gert að greiða útsvar fyrir umrætt ár annarstaðar en hér í bænum og sést þá ekki, að hann eigi heimtingu á að vera felldur af skrá hér. Úrslit málsins verða því samkvæmt framansögðu þau hér fyrir réttinum, að stefndur verður dæmdur til þess að greiða hina umstefndu útsvarsupphæð með dráttarvöxtum eins og krafizt hefir verið svo og málskostnað, er ákveðst 75 krónur með tilliti til þess að upphaflega fylgdi lögtaksréttur hinni umstefndu skuld og stefnandi hefir með því að nota hann ekki bakað sér að nokkru leyti sjálfur kostnaðinn við málshöfðun þessa.